

HÄMEEN SANOMAT.

Hämeenlinnan kaupungista.

Toimittaja D. A. F. Lönnbohm.

Tilauksinnat ovat:

	Zatamisp. kaupungissa	Postikont. tovereissa	Astamiesten luona
koko vuodelta	3: — p.	4: 29 p.	3: 90 p.
3/4 vuodelta	2: 50 p.	3: 52 p.	3: 17 p.
1/2 vuodelta	1: 75 p.	2: 48 p.	2: 20 p.
1/4 vuodelta	1: — p.	1: 43 p.	1: 20 p.

Yksityiset numerot 10 penniä.

Lehti ilmestyy:

joka **Tiistai** ja **Perjantai** aamupäivällä. Kuvitustuksia ja ilmoituksia otetaan vastaan Hämeen Sanomien kirjapainossa ja kaup. Lampen'in puodissa. Hinta 10 penniä pienestä rivistä takaisin ja 15 p. etuisuilla. Ruotsalaiset suomennetaan ilmpn erimallia.
Suom! Kirjoitukset ja uutiset toimitukselle

Ensi keskiviikkona pidetään ruotsalainen ahtiaarna kello 5 j. p.

Maarian Ilm päivänä saarnaavat. Suomalaisen puolipäiväsaarnan kello 1/2 10 e. p. pp. Pastori Candolin.

Ruotsalaisen puolipäiväsaarnan kello 12 päivällä Pastori Lundell.

Palmusunnuntaina:

Suomalaisen puolipäiväsaarnan kello 1/2 10 e. pp. Pastori Lundell.

Suomalaisen ahtiaarnan kello 5 j. pp. Pastori Candolin.

W. C. Wilhelmson.

Pukutehdas, Kangas- ja Korutawaran kauppa, hyviä tawaroita halvimpin hintoihin. Silpas toiminta.

Muokaa kuulautittain sekä myöskin porttöödillä bajettawaffi kohtuullisesta hinnasta saadaan **J. A. Sjöblom'ilta.**

Kirje Helsingistä.

Waltiojäädyt tekewät työtä ahkerasti. Muutamat waltiofunkat istuivat aamu- ja iltapuolella, koettaen saada valmistaminkä woiwat. Rautatiowaltiofunka kuuluu jo pääpiirteisään hyväksyneen Karjalan radan suunnan, lähtöpaiikkana Witupuri. Suunnan suhteen kuuluu waltiofunkassa ilmaantuneen erimielisää, joka ei suuntaan ole ihmeteltävää kuin muistaa eli lukuunotta matkan pituuden, monine eri näkökohtineen. Otaksua sopii, että Karjalan rata säädysikään hyväksyntään. Tämä tie, kerran valmistuttuaan, yhdistää sen osan maata muun Suomen yhteyteen, joka monessa suhteessa on hyvin erilainen. Karjalan radasta, sen merkityksestä ja suunnasta on muuten jo niin paljo sanomalehdissä kirjoitettu, etten siitä nyt enempää jatta.

Waiikka rautatiowaltiofunka nyt onkin suurimman ja waikeimman askeleen saanut astutuksi, on sillä vielä monet waikeat seikat käsiteltäwänä. Waiikka waltiofunka on jo koto joukon uusien rautateitten anomusehdotuksia ehdottanut hyljättäväksi, on niitä vielä paljon jäljellä. Näitten joukosta on etupäässä Tampereen—Porin ja Tampereen—Rauman rata huomiota ansaitsewa. Tuleeko rautatiowaltiofunka antamaan puoltolausensa Tampereen—Porin—Repolaaren, wai Tampereen—Porin ja siitä haararadan Raumalle, on vielä arwaamatointa.

Paitte hallituksen esitystä ja sitä seuraawaa Karjalan rautatie-komitean lausuntoa, on säädysille eli oikeammin säädysissä, jaettu useampia kirjoja eri watain selitykseksi ja puolustukseksi. Tämän kirjoittaja on ollut tilaijuudessa tuttaviensa kautta tutustua näihin teoksiin, jotka toinen toistaan paremmin ja ainerikkaasti owat kokoonpantuja. Nimimerkki C. G. Palmén on tunnetulla taidollaan kirjoittanut Karjalan radasta ja erittäinkin sen suunnasta siwän teoksen, jonka mieltymyksellä lukee loppuun asti. Toinen teos on „Astakirjoja, kuulawa Porin rautatiehymyksen“, sekä kolmas „Muutama sana Satakunnan rautatiesta“. Nämät kumpikin kuwaawat olojuhteita ja etuja hyvin walaifewalla tawalla.

Wertaillessa eri seikkoja ja asianhaaroja toisiinsa, sekä ottamalla lukuun tuon tylläkin tärkeän näkökohdan, että Keski-Suomi ja Pohjois-Häme on rautatiella yhdistettävä meren kansa jostakin sopiwammasta paikasta ja lähemmällä matkalla, niin tuntuu, ainakin puusta katsojalle, kuin Tampereen—Rauman rata olisi mukawin ja helpoin. Tietysti tulisi toinen haara laifessa tapauksessa Porin johdettawaksi.

Ritoskatiowaltiofunka kuuluu istuwan aamu- ja iltapuolella-päiwää, valmistellen tuota suurta rivoslain ehdotusta. Se on epäilemättä suurin lakiehdotus, mitä Suomen waltiojäädyt owat käsitelleet, fitte kuin waltioellinen elämä uudesta eloon herätettiin. Se tulee suurissa määrin muuttamaan nyhyisiä ran-

gaistusmääriä, jotka eiwät enää wastaan nyhyajan muuttuneita olojuhteita.

Eriuskolalaisaki, jota Lakiwaltiofunka on käsitellyt, kuuluu tulleen niin wewityksi, ettei siitä mitään lakia näillä waltioapäiwillä woi tulla. Jos nim. säädys hyväksyiwätkin waltiofunkan mietinnön, niin ei se saawuttaisi hallituksen wawiwistusta. Niin arwelewat asiantuntijat.

Hallituksen esitys, jonka olen sattumalta nähnyt, määrää m. m., että sen, joka tahtoo Luterilaisen kirkon yhteydestä luopua, pitää samalla ilmoittaman mihin lahtokuntaan (seurakuntaan) hän aikoo muuttaa, jos nim. semmoinen jo on perustettu asianomaisella luwalla. Tätä, sanotaan, ei eriuskolaiset tahto. Ne tahtowat waan semmoista uskonnon wapautta, joka ei olisi mitenkään järjestetty. En tahto, enkä siihen pysyiwätkään, arwostella olisiko semmoisesta uskonnon wapaudesta Waltiokirjolle tässä maassa wawaraa.

Jos Helsingistä ei liene milloinkaan huwituksesta puutetta ollut, ei niistä ainakaan tähän aikaan tarwite waliteta. Mill'ei jokapäiwä ilmoitetaan joku huwi olewaksi ja monena päiwänä on niitä useampiakin. Sanotaanpa niissä aina wäkeä olewan jotakuinkin, jopa toisinaan tungokseen asti. Niin oli ainakin Suom. teatterin jäsenten eläkelaskian hyväksi pidetyissä arpaijaisissa ja siihen yhdistetyissä naamiohuweissa. Waiitti hywän asian auttaminen, lienee tuommoinen tilaisuus jossa naamarin tafia saattaa yhtä ja toista sukkeluutta laskea, monelle hyvin mieluisa ja haluttu. Mitään „cortège'a“ ei ollut, eikä muutenkaan erityisiä huomiota nostawia ilmiöitä. Säädystä näistä huweista ei ole vielä ilmoitettu, waan ei se suuntaan wäyhäinen liene.

Oksihan sitä vielä muutamkin kerrattawaa täältä hywästä Helsingistä, waan se jääköön wataifeksi.

Täytyy rientää kuuntelemaan tämän päiwäisiä säättyjen keskusteluita, ja kun aion pistäytyä talonpoikaissäädysä kuulemassa mitkä ufot haastelewat, niin on, jos mieltä saada istuinsijaa tahi edes sinne ollekaan päästä, pyrkiminen ajoissa.

Suomen työn suosijain vuosikertomus w. 1888.

Kun Suomen työn suosijain seura oli koolla viime vuosikokouksensa oli sillä huolena se seikka, että Seuran warfinainen perustaja ja alkuunpanija, tohtori Geneg muitten pakollisten iditten takia tähtyi luopua Seuran johdosta ja sen asioiden huolenpidosta. Tämä waihinto oli sitä huolestuttawampi, koska Seuran toimi oli warfin alussa, sen henkiset woiimat muutenkin harwat ja hajanaiset ja aineelliset warat wähyiset.

Sitä paitsi oli Seuran jäsenissä jonkunmoinen epäselwyys wallitsemassa, jollei juuri Seuran tarkoituksesta, niin ainakin sen toiminta-tawasta. Koska tällainen yritys oli warfin uusi ja outo meidän maassa ja muisfakaan maisfa tuskin löytynee sen esikuwaa, niin moni, joka muuten täydelleen hyväksyi ne aatteet, jotka olivat matkaansaattaneet Seuran perustamisen, ja joka innolla aikoi ryhtyä toimimaan Seuran palweluksessa, haparoi sinne tänne, ajatel-

lesansa, mikä warfinaisesti tulisi seurran tehtäväksi, mikä sen käytännölliseksi toiminta-alaksi työskennellessään Suomen työn edistämiseksi.

Moni on ajatellut Seuran tehtäväksi, että se auttamalla kotimaista käsiteollisuutta kotona ja kouluissa koettelisi wälittää wilekemmän harrastuksen syntymistä täällä ja muualla maassamme pienemmän teollisuuden alalla. Ja seurran ensimmäisessä walmistawassa kokouksessa tehtiin ehdotus että Seura perustettaisiin ainoastaan sillä tarkoituksella, että se kannattaisi, sekä woiwassa olewia, että wasta syntyviä teollisuuden oppilaitoksia ja ylipäätään harrastaita, työwäen luokan edistytämistä työtaidosfa. Tämä ehdotus ei silloin saanut yleistä kannatusta, koska alusta asti Seuran tarkoituksella oli aivan toisin määrätty, mutta sama ajatus on näytännyt vielä monella muulla seudulla maassamme olewan Suomen työn suosijain seurran tarkoituksesta, ja on waiuttanut paikkakunnallammekin sen, että moni, joka tässä mielessä Seuraan ryhtyi, nähdeskään ett'ei Seuran toimi ole tähän suuntaan, on sen jättänyt.

Mutta nekin, joiden mieltipide siinä suhteessa oli selwillä, että Suomen työnsuosijain Seurala oli päätarkoitukseksena yleisessä mieltipiteessä, sekä, jos mahdollista, yleisten teollisuus-asian hoidonkin suhteen, waiuttawat suurempaa teollisuuden harrastusta, (i. o. niinkuin säännöt määrääwät: saada kotimaista työtä ja sen tuotteita käytäntöön), oliwat vielä sängen epäselwillä siitä, mitenkä tätä tarkoitusta oli saawuttaminen. Seuran tehtävä, näin muodostettuna näytti olewan liiakki laaja, että yksityisen toimi woiisi mihinkään tarkoitusten tehokkaaseen apukeinoon ryhtyä, liian epämääräinen, että woiisi koota woiimat tehokkaampaan yhteiswauikutukseen. Mielkeinpa wimeisiin saakka on nähty itse Seuranikin toimissa paljon epäwawmuutta ja horjuwaisuutta tämän suhteen.

Yleisesti tunnustettiin silloin, niinkuin nytkin, että esim. tull-olot Wenäjän suhteen, sekä ylipäätään kauppa-suhteet nyhyään, owat Suomelle sängen epäedullisella kannalla, että toinen teollisuuden haara toisen jälkeen riutuu juuri näistä syistä. Mutta mitkä sille teki? Tuskinpa oli hallituksemmekaan kykenewä näistä asioista päättämään yhtä tai toista, saattikka yksityinen Seura niin wähyillä woiwilla kuin meidän.

Moni ajatteli vielä, että joll'ei teollisuutemme harjoittajat Torniossa Raja-joelle saakka saada pysyä jaloillansa ilman meitä, mitä woiwme me täällä Hämeenlinnassa niiden awuksi tehdä? Ei sitä, eikä tätä! Ja tulipa tähän vielä liiakki sekini seikka, että Suomen työn suosijoillakin, — niin yleisesti tunnustettu, kuin muuten Seuran tarkoituksesta onkin, — on omat parjaajanfa ja wastustajanfa.

Nämät, — jotka näkewät että kotimaalaisen teollisuuden wikeneminen woiisi saattaa jollekin yksityiselle liikkeelle,

joka perustui ulkomaalaiseen kauppaan, waihintoa, — eiwät ole katsoneet itselensä sopimattomaksi asettaa jonkun yksityisen, tahi jonkun erikoisen kansaluokan etua ijanmaan etua korkeammalle. He-pä owat tähän samaan kysymykseen Suomen työnsuosijain Seuran waiikutuksesta tienneet sekoittaa kaikki taiwaan ja maan asiat, ja panna keskustelun alaiseksi kansantalouden mutkallisimmat kysymykset, niinkuin suojellustuleista, wapaakaupasta, kauppiasäädyn olemassa olosta, työwäen kysymyksestä ja tiefi mistä kaikesta.

Tästä seurasi, että moni tuli ymmärrä Suomen työn suosijain Seuran tarkoituksesta. Eipä siis ollut kumma jos nyhyinen toimikunta huolestuneena otti wastaan tehtäwänsä, asettuesaan Seuran toimia täksi kuluneeksi wuodeksi johtamaan, warfinkin kun sillä ei enää ole keskuudessaan Seuran aluperäisen aatteen keffijää, jolla ainakin lienee ollut selwillä, mitä tuommoisella seurala on tarkoitettu.

Se on kuitenkin uskollisesti seuraamalla niitä wiittauksia, joita se woi saada Seuran edellisen wuoden waiikutuksista, sekä omaa ymmärrystä noudattamalla, tämän wuoden ajan suunnitellut Seuran työtä. Ja todella woiwmeja janoakin, että jo tämänkin wuoden kulussa, juuri itse työtä tehdesä, yhä selwemmästi ja selwemmästi on tullut nähyiin Seuran wakinainen ja warmu tehtävä, ijanmaan teollisuuden edesauttamisessa.

Toimikunta on näet, kokemusensa nojalla, käsitännyt suuren tarkoituksensa saawuttamiseksi, olewan wälttämätöntä seuraawien seikkain harrastaminen:

1:ksi että Seura laajenee niin monille seuduille maassamme kuin mahdollista, että sen aate tulee tutuksi ja hyväksytyksi ei ainoastaan kaupungeissa waan myös maalla, köyhien mökeissä ja rikkaitten kartanoissa.

2:ksi että tieto kotimaalaisista teollisuuden tuotteista lewiää niin laajoihin piireihin kuin suinkin; ja

3:ksi että koetellaan pitää kotimaan tuotteita niin helposta (hinnasta) saatavilla kuin suinkin on mahdollista.

Mitä nyt ensimmäiseen kohtaan tulee, niin on toimikunta kaikessa hiljaisuudessa koettanut tänä wuonna työskennellä Seuran lewittämistä. Niinpä on esimerkiksi laadittu astamies luetteloa, jotka ennen kokonaan puuttuivat.

(Jatk.)

Keskustelut Helsingin Seurosuhdistuksen vuosikokouksessa.

Tämän Seurosuhdistuksen yhdistyksestä oli tullut seuraawa lausunto: Wime helmikuun 10 p:nä oli ollut esillä kysymykset 1:ksi onko suotawa sekoittaa kotija ulkomaan hevosrotta; 2:ksi krunnuu sitosoritten ostamisesta ja 3:ksi mitä olisi tehtävä, settäantaifsiin maahan hyviä emätammoja.

Tartan neuwottelun jälkeen on seura

Ilmoituksia.

Suomalainen Seura

paneet toimeen rekiretken ensi keskiviikkona. **Nordin'ilta** lähdetään k:lo 1/2 5 j. p. p. ja palataan loppuillaksi tanssilla y. m. huwittellemaan samaan taloon. Lähempia tietoja saa toimikunnan jäseniltä.

Kaikki jäsenet terwetulleet. Uudet jäsenet woiwat ilmoittautua toimikunnan jäsenien tykönä.

Pääsylippuja saadaan ostaa nakhuri G. A. Grönlundilta. Rista rekiretkeen osaa ottawia warten on majuriska Löthman'illa.

Kamarimusiikki-konsertin toimeenpaneet allekirjoittaneet

Seurahuoneen salissa

tuorstaina t. k. 22 p. kello 1/2 8 ehtoolia.

OHJELMA.

Haydn, Jousikvartetti op: 77 N:o 1. G-dur.

Schubert, Andante con moto kv. D:moll (Op. Posth.)

Rubinstein, „Sphärengeang“, kvartetista op: 17 N:o 2.

Beethoven, Jousikvartetti op: 18 N:o 4, C:moll.

Pääsylippuja á 2 m., koulunorisolle ja lapsille á 1 m. myydään owella.

W. Fritsch. H. Nisonen.

C. S. Wallenius

Hämeenlinnassa.

Hywin laitettu warasto suorastaan tuotuja Wiinejä — Siirtomaan tawaroita. Suurin warasto Rautaa ja Rautatawaroita, Maanwiskelys ja Meijerikaluja, Seinän siemeniä, Suuston juokutinta ja woiwaria.

C. S. Wallenius.

Helsingin Kalkkiuunin

Kalkkia paljottain ja wähyttään tehtaan halvoina hinnoilla. **Äkkunalasta** paljottain ja wähyttään halvimmasta.

C. G. Löfström'illa.

Tämän johdosta on yllähuollitus ker-
toirijeesään lehoittanut maan koulujen
taikka johtajia ja johtajattaria teroit-
tamaan asianomaisten opettajien huo-
miota mainittuun toivomukseen sekä le-
hoittamaan heitä opetuksessaan koetta-
maan edistää tätä jamaa.

— Kluoppilaskirjoitukset. Rauvan-
taina suoritettiin maan tyseisä kirji-
tus toiseen kotimaiseen kieleen. Nuot-
sista suomeen oli käännettävä seura-
ma:

Norr om Palestina, på en smal sträda in-
wid Medelhafvet, lufde ett folk, som kallades
fenicier. Dessa blefwo ej utmärkta genom
erbringar, men genom sin handel, sin färdart
och sina uppfinningar. Deras land bidade
aldrig ett stort rike, urban der funnos flere
jelfständiga städer och dessa styrdes af konun-
gar, hvilka mak war instränkt. Sidan war
den äldsta af dessa städer, men öfverträffades
i rikedom och makt af det yngre Tyrus, som
under landets glansperiod war de feniciska
städernas hufvudort. Landet war ej bland de
fruktbaraste, men det egde flere goda hamnar
och från bergets Libanon, som några mil från
hafvet utgör dejs östra gräns, erhöles till-
räckligt skeppshyggnadswirke. Fenicierna woro
den gamla werldens utmärktaste jödmän och
seglare. Deras stötor bejötte alla Medelhaf-
vets kuster och giingo äfwen utom Gibraltar
fund i norr ända till England för att hemta
tegn och några trö, att de seglat ända till
Sjersjön för att öfya berusten. At ett annat
häll seglade de från Röda hafvets nordligaste
hamnar till de på dyrbara produkter rita tu-
sterna af Etiopien, Arabien och Indien.

Suomesta ruotsiin:

Uita ajojn tulwuooren autosta nouie tulla
ja jawnu; silloin maa sen ympärillä alaa jä-
ristä; wuoresta kuuluu hirmuinen jyrinä ja
maan ydämmestä heitetään ilmaan tiwä,
tuftaa ja muita aineita, jotka siten jähmety-
neinä nimitetään laawaksi. Tämä laawa peit-
tää usein awarat seudut jella häwitää tyliä ja
kaupunkia; sillä, waikka on hywin waarakas-
ta alua lähellä tulwuoorta, wietteele woi-
tonpyyntö paljo ihmisiä ajettumaan semmoille
paikoille, koska ne owat warin hedelmällisiä
ja kaikki wihelyksaswit siellä hywin menesty-
wät maanalaisten kummuuden tähden. Ennen
wanhaan, jolloin ihmiset eiwät vielä niin tar-
kasti kuin nyhätänä tunteneet eiwät tulli-
neen luonnon woiimia, koettiin monella ta-
walla seittää tulwuoorten puhseamista. Niin
luultiin näiden wuorten alla makaawan juun-
nattoman suuria jättiläisiä, jotka oliwat sinne
alas heitetty, koska se oliwat nostaneet kapi-
nan jumalia vastaan. Sanottiin näiden jät-
tiläisten, tunteissaan tuotaa ja itäwää, wäistä
kääntywän semmoijella woiimalla että maa wa-
pisee ja tulla ja jawnu syösihy utos wuo-
resta.

Eilen suoritettiin käänsä latinaan tai
wieraihin kieliin.

— Lennätinhallituksen päällikkö on
nimittänyt 3:n uofan telegrafistin
Hämeenlinnan asemalla howneuwos
M. Spären alifihiteriksi lennätinhalli-
tusten teknilliseen osastoon.

— Kansanwalistus seuran lanu
ja soittokublaa warten on nyt wal-
mistunut nuottiwihko, sijältä naisääni-
sä lauluja, joka myöskin jo on lähe-
tetty niille laulukunnille, jotka wihkoa
owat tilanneet.

Sämeestä ja Uudelta- maalta.

— Nimityksiä y. m. Turun howi-
oikeus on myöntänyt Sääksmäen tuo-
miofunnan tuomarille M. Bläfieldille
wirtawapauden t. k. 19 päivästä ensi
toukokuun 20 päivään ja määrännyt
howioikeuden-astukantantti M. Löndénin
toimittamaan hänen wirtaansa.

— Kirkon purkaminen. Jyväskylä-
n kaupungissa olewaa w. 1775 ra-
kennettua kirkkoa on t. k. 13 p. alettu
purkamaan. Jos nyt purkaminen on-
nellisesti päättyy, niin tulee häpeään

saan Newportiin, tulla melle ja oles-
tella täällä luonamme wikon ajan.

„Se taitaa olla jo warmaa, että
joku kofiomiehistäni tulee saattamaan
minua, nähdäkseen miten wihdyin tei-
dän ylläniessä majassanne, minä, joka
olen kuni pienonen perho-raukka. Mut-
ta tervehdäthän warmaan mielelläsi
häntä, rakas tätiseni! Hän on eräs
kreimi Pasco, paras kaikista, — ra-
kastettava ja miellyttävä olento. Olen
hywilläni kuin woin näyttää hänelle
amerikaista, festisäädyn kotta. Ja si-
nulle tätiseni, ja serkku Marthalle on
se hdydyksi, että tulette tuntemaan ul-
komaalaista aatelismiestä Yhjänäinen
elämäne kaipaa wirtistystä“, näin kir-
joitti Julia.

Wihastuneena rewini kirjeen säpäleik-
si, en sitä woinut enää käsiäni kä-
siä, mutta äitini wirtkoi nauraan: „Glä
pane tuota tunnollesi Martha. Sehän
on totta: me kuulumme festisäädyn“.
(Jat.)

Jyväskylästä tienoilla hywin uskottu
wanha ennustus, että se kirkko kerran
romahtaa alas ja tappaa tähtensä kan-
saa.

**— Metsänhoito-yhdistyksen met-
sän-istuttajan wirtaa** owat hafeneet
seuraawat henkilöt: Metsänwärtiat J.
Oskar Aronen, Antti Wäyrynen, J.
Salonen, K. B. Nyström, Robert Knuu-
tila ja Frans Viktor Niemi, jotka kaik-
ki owat käyneet Ewon metsänhoitaja
E. W. Wigelius ja metsäkonduktori K.

— Sölyjätty walitus. Seminarin-
lehtori L. O. Kiljanerin walituksen si-
tä, että neiti A. Länkelä nimitettiin lau-
lun-opettajaksi Jyväskylästä tytökouluun,
on tenati hyljännyt (U. S.)

— Konkursi hakemusten on tehnyt
Kauppias Kalle Markkunen Jyväskylä-
lässä. (K. S.)

— Kuolut. Toisja torstaita was-
taan yöllä kuoli aiwojen tulehdukseen
Lohjan piirin kruununnimismies Karl
Bippingskiöld, joka oli syntynyt w.
1860 ja mainittuun wirtaan tullut w.
1880.

**— Meri rupee aukenemaan „Tär-
nän“ luona** Hankoniemen majakan ul-
kopuolella, kirjoitetaan Hbl:lle Han-
toniemestä.

**— Tehtaan marjawiinien walmis-
tamista warten** tulee Porwoossa, ku-
ten Jolkw. tietää, perustamaan tislaja
Husju.

Kotimaalta.

— Rautatieliikunta on toijessa
lukemijessa hywäksynyt entiset päätök-
senä Karjalan radasta, että nim. kan-
natettaisiin hallituksen esittämää suuntaa
Wiipurista Joensuuun ja sitäpäitfi
rakennettawaksi haararata Jmatralle.

— Rautatieliikunta tutkieli wi-
me istunnossaan keisarillista esitystä
Kouvolan—Kotkan radasta ja hywäksyi
puolestaan sen suunnan, joka sille on
ehdotettu.

— Rakwalioikunta on käsitellyt lop-
puun esityksen useista muutoksista ase-
welmollisuuslakiiin. Muuttamalla hal-
lituksen ehdotuksen päätti walioikunta
esittää, että helpotusta hakewan tulisi
joko kirjallisesti ennen kutsuntaa tahi
suullisesti kutsuntatilaisuudessa ilmoittaa
siitä ja laillisiin todistuksiin perustaa
hakemustensa. Wiele on walioikunta
päättänyt, ettei misjään tapauksessa
saii melwoittaa sitä, joka joutuu toisen
edestä palvelukseen tahi joka on saanut
perheolojen tähden helpoitusta, olemaan
wafinaisessa wäessä tahi referwissä
enempää kuin 90 päivää.

— Riisolakwalioikunta on päättä-
nyt muuttaa arm. esityksen määränksen
pahantapaisten lasten hoibosta siten,
että kaswatuslaitoksessa saataisiin antaa
näitä lapsia yhtiöihin perheisiin hoib-
tettawaksi laitoksen walwonnalla alai-
sina.

— Polyteknillinen opisto ja rea-
likoulujen oppilaat. Koululaitoksen
yllähuollitus on senaatile esittänyt, että
entisten realkoulujen oppilaille myön-
nettäisiin oikeus, huolimatta niistä li-
sätymistä waatimuksista, jotka nyhään
womasella olewa asetus polyteknilliseen
opistoon pyrkijöille määrää, päästä sa-
nottuun opistoon. Tähän esitykseen ei
senaati kumminfaan ole myöntänyt.

— Pienen walituswalioikunta on
päättänyt puoltaa wapaahra M. W.
af Schulténin pyyntöesitystä terwenhen
hoibon parantamisesta maassa etupääs-
sä terwenhoipin ottamisen kautta oppi-
aineeksi yliopistoon ja jos mahdollista
kouluihin.

— Taluswalioikunta on päättänyt
hyljättäväksi ehdottaa hra Hisingerin
esityksen koiraweron uudelleen woimaan
saattamisesta maalaiskunnissa.

— Rakwalioikunta jaskaantui siten
kuin lisäjäsenten waali kaikissa säädys-
sä oli toimitettu, tahteen osastoon se-
uraawalla tavalla:

Ensimmäisen osaston puheenjohta-
jana on wapaah. Wrede sekä jäseninä
hrat G. Langenskiöld, Bryg, Schwarg-
berg, Schroderus, Tallgren, Stenbäck,
Könnsbäck, A. Öberg, Tuomikoski, Wu-
lijoki ja Hollmén. Warajäseninä owat
hrat Jägerkiöld, Arppe, Nyberg, A.

Gummerus, Malkamäki ja Hartonen.
Pappissäädystä ei warajäseniä wileä
ole walittu. Sihterinä on lafit. kand.
E. D. Stenroth.

Toisen osaston puheenj. on pormestari
Jufelius, ja jäseninä owat hrat Born,
Stjernwall, Cronstedt, Käbergh, Ny-
ra, Westerlund, Salenius, Lille, Nieme-
lä, Grönros ja K. E. Herkman. Wa-
rajäseninä owat hrat Nehausen, Stan-
bertskiöld, G. B. Mopaeus, K. A.
Herkman, Wähälä ja Helenius. Siht-
terinä on oikeusraatimies W. J. Heim-
bürger.

— Hippal. sanomia. (Turnu.) T. k.
16 p:nä owat seuraawat pappismiehit
määrätyt astumaan allamainittuihin wir-
koihin ensi toukokuun ensimmäisenä päi-
wänä; w. t. kappalainen Hontajolla G.
Ael w. t. kappalaisiksi Hontajohdelle;
wältajansaarnaaja Kartueja H. Molin w.
t. kappalaisiksi Totalahdelle; w. t. kap-
palainen Peräseinojella J. Elenius kap-
palaisen apulaisiksi Häljuhallu; w. t. kap-
palainen Humpplilassa A. Lewan w. t.
kappalaisiksi Westlahdelle; w. t. kapp-
alainen Mesijuhlässä (Kiwirikolla) J.
Sandroos w. t. kappalaisiksi Teissoon;
kirkkoherranapulainen Jukoosja D. Lind-
wall w. t. kappalaisiksi samaan se-
rauntaan; w. t. kappalainen Tyrwällä
E. Bengs w. t. kappalaisiksi Angelnie-
melle; w. t. kappalainen Wahdolla J.
Kaijanen wältajaisiksi saarnaajaksi Kau-
hojelle; seuraamaan kappalaisen Kau-
hojella G. Nybed sitäläisen kirkkoherran
wirtaa toimittamaan; w. t. kappalainen
Töyhjässä K. Henricksen w. t. kapp-
alaisiksi Joonhyröön: kirkkoherranapulai-
nen Lapualla J. Grönblad w. t. kapp-
alaisiksi Lapualle; w. t. kappalainen Soi-
nissa J. Lagus w. t. kappalaisiksi Ala-
weteliin; w. t. kappalainen Kiikasja D.
Warheenmaa w. t. kappalaisiksi Moushi
järwellä; Tammelan papiho hoitamaan
sitäläistä pitäjän-apulaisen wirtaa w. t.
kirkkoherra Nietoijissa E. Vönnmark w.
t. kappalaisiksi Mesijuhlään; kirkkoher-
ranapulainen Munsalassa A. Petters-
son wältajaisiksi saarnaajaksi Tyrwäl-
le; w. t. kirkkoherra Kortessjärwellä K.
Elenius kirkkoherranapulaisiksi Munsu-
laan: w. t. kappalainen Jsofsatyrössä
J. Ulius w. t. kappalaisiksi Peräseinoj-
ella; w. t. kirkkoherra Juruwassa D.
Asterman w. t. kirkkoherraksi Kiwima-
han; Janakkalan papiho toimittamaan
sitäläistä kappalaiswirtaa; w. t. kirkko-
herra Teuwaalla K. Meno wiralliseksi
kirkkoherranapulaisiksi Kantaanpään se-
rakuntaan: kirkkoherranapulainen Pihä-
järwellä A. Candolin w. t. kirkkoherrak-
si samaan seurauntaan. — Paettawaksi
julistetut: Kappalaiswirat Janakkalassa,
Geetaissa, Kaarinassa sekä pitäjänapu-
laisenwirta Tammelassa 90 päivän tu-
lnessa t. k. 16 p:nä lukien. — Tutkin-
non wafinaisen wiran saamisioikeutta
warten on suoritannet Turun tuomioapi-
tulissa w. t. kirkkoherra K. Elenius, ja
wältajansaarnaaja J. Rejstedt, joiden tai-
dot kiitoksella hywäksyttiin.

— Köyhäin asianaajajan owat Wi-
purin kaupunginwalmuismiehit wiime
perjantain päätäneet ottaa. Palffa on
määrätty 1,000 markaksi.

— Patenttilaki. Senaati on ryh-
tynyt toimiin 1876 wuden patentti-
asetuksen korjaamista warten, koska
puutteet mainitussa asetuksessa rupee-
wat käymään yhä tuntuwammaksi.

— Asetus nimettömistä eli ofake-
yhtiöistä. Senaati on lainwalmiste-
lufunnalle antanut toimeksi tehdä ehdo-
tusten korjausiksi 1864 wuden asetuk-
seen nimettömistä eli ofakeyhtiöistä.

Ulkomaalta.

— Bulgariasta ilmoitetaan, että
hallitus ei tahdo wastata wileä Turkin
waatimuksiin, ennentuin on nähnyt mi-
tä Keisari Wilhelmin kuolema tulee
waikuttamaan Euroopan politiikkaan.

— Raubansawel käppi läpi ulko-
maan lehtiin, sillä keisari Wilhelmin
kuolema on liikeisesti liittännyt Wenäjän ja
Saklan hallitukset toisiinsa. Berliinissä
iloitaan enin niistä toimeenpiteistä, joita
Pietarissa on nähty hywäksi tehdä pois-
menneen wainajan kunniaksi. Tämä
waikutti Wenäjän raha-asioihinkin otol-
lisesti, sillä Wenäjän rupliin arwo ko-
hosi Berliinissä yhtenä ainoana päi-
wänä 3 penniä.

Englanti ei ole jouten näihin aikoi-

hin, kuin Bulgarian asia ja keisari
Wilhelmin hautaus metawät huomioa
puoleensa, waan koettaa Turkilta saa-
da haltuunsa erään pienen saaren Dar-
danellein salmessä, sillä ehdolla että sit-
ten puolustaa Turkin itsenäisyyttä ja
estää Konstantinopolin joutumasta We-
näjän käsiin.

Bulgarian pääministeri, nuori Stam-
buloff, sai hiljan Turkitla julistuksen,
jossa Wenäjän, Saklan ja Ranskan
mielipiteen mukaan julistettiin ruhtinas
Ferdinandin asema laittomaksi. Saat-
taneeko tällä asakirjalla olla mitään
warfinaista merkitystä ja käytännöllis-
tää arwoa. Berliner Tageblat kuulee,
ett'ei Ferdinand siitä ole millänsäkkään,
kun hänellä on Itäwalta, Englanti ja
Italia turwana. Nämät wallat eiwät
nimitään tahdo kufistua hallitusta, kos-
ka se näyttäa perustawan Bulgarian
kansan tahtoon, tietämättä mitä tämän
sijaan on asetettava. Eräs puolwi-
rallinen lehti Wienissä katsoo Wenäjän
waatimukset Turkin tyföndä laittomiksi,
koska ne eiwät ole saaneet kaikkien ni-
iden waltain suostumusta, jotka owat
allekirjoittaneet Berliinin rauhan-ehdot.

Englanti, Itäwalta ja Italia owat
muuten ilmoittaneet olewansa walmit
kannattamaan kaikkia Wenäjän ehdo-
tuksia, jotka todella tarkoittawat Bulga-
rian asian ratkaisemista. Englantilai-
nen lehti „Standard“ arwelee, että jos
Ferdinand suostuisi lähtemään Bulga-
riasta, niin ei Bulgarian asia siitä käy
sen selwemmäksi. Jos Leuchtenburgin
prinsji tulisi Wenäjän ehdokkaana Bul-
garian Ferdinandin jälkeen, niin tulisi
Bulgarian hallitsija Wenäjän käskäläi-
seksi. Prinsji on näet keisarin suku-
lainen Wenäjän hovin jäsen. Lehti
epäilee suostuisiwatko Bulgarialaiset
walitsemaan sellaista ruhtinasta, eikä
luule Bismarckintaan suostuwan tässä
suhteessa Wenäjää kannattamaan.

— Ankara talwi. Köpenhaminan,
Malmön ja Libaun satamat owat
jäissä.

Mistiin nautitun haawat eli Stigmatismi.

Uskonnon alalla on eri aikoina ilmes-
tynyt monen-aisia haawefiioita, joutuen
hyriään harhateille uskonmollisen liio-
telun eli kiihton kautta. Emme puhu niis-
tä, joka kokonaan joutuwaat mielenhäi-
riöön, emmefi muistafaan kiihkoalaisista,
waan otamme waan puheeksi tuon mer-
killisen ilmiön, jota sanotaan stigmati-
smiksi eli haawataudiksi, joka on hywin
harwinaisen.

Nimenä on tämä saanut kreikan sa-
nasta stigma, joka merkitsee haawaa eli
piston jälkeä. Ensimmäinen, joka siitä
tuli kuuluisaksi oli pyhimys Franziskus
Assisilainen, joka 1208 perusti Franzis-
kanein munkkikunnan Itäliassa, ja lewiti-
ti waikutustaan yli paawin waltakun-
nan. Hän innoisti uskonnon asioihin,
niin että hän w. 1224 oli näkemään
Kristuksen, Seraphin haamuissa ristiin-
nautittuna. Kristus muka silloin pai-
noi hänelle ristiinnautitsemisen merit:
5 haawaa eli käsiin, jalkoihin ja tykeen,
samoihin paikkoihin kuin Kristusellakin
oli. Siksipä ruwettiinin Franzisusta
sanomaan Seraphiseksi Jäkki. Sellai-
nen mies, joka perusti Franziskanein
munkkikunnan ja oli Kristuksesta saanut
ristiinnautitun haawat, julistettiin tie-
tysti hywin pyhäksi. Kertomaksi hänen
ihmetöitänfä koottiin siten ja werta-
ttiin Jeesuksen ihmetöihin.

Näin warhain pääsi ristiinnautitun
haawat (eli stigmatismi) suureen arwoon
katoolisessa kirkossa. Ne jäiwät erit-
tyksen jumalan armon ja pyhyyden mer-
kiksi, joita waan anti harwolle walitui-
le annetaan. Onpa silloin tällöin myö-
hemminkin nähty, että jotkut owat saa-
neet nuo 5 haawaa, jotka — ihme t-
lä — wertaatiin wuotawat määrättyinä
aikoina.

Wiime ajoilta tunnetaan 3 naista
Katharina Emmerich ja Däimen, Ma-
ria von Wörl ja etenkin Louise Lateau
(Lue Latoo).

Käsiwrensissä asui noin 80 w. siten
eli alussa tätä wuosifataa pienessä Dü-
nen kaupungissa eräs unna nimeltä
Anna Katharina Emmerich. Hän oli
talonpoikainen tytö, jota lapsuudesta
aeti oli nähnyt nähtyä ja ilmestyfiä.
Myöhemmin waiwui hän magnetiseen u-
neen ja piti niin alituisesti Kristuksen

färsimystä mielessään, että hänen kä-
sissä ja jaloissa sekä tylyssä olewat
haawat wuoti werta. Hän kuoli w.
1824.

Kuuluisin kaikista oli kuitenkin Louise
Lateau, fotoisina Belgiasta. Hän syntyi
w. 1850 eräässä maa tylyssä ja oli
rautatie työmiehen tytär. Seitsemän-
toista wuden wanhana antautui hän
uuffikona Franziskanein luostariin nun-
naksi. Kun hänen koetusaijansa oli lop-
punut, ilmestyi fewällä hänenfin ruu-
miin suo hylämainitut 5 ristiinnauti-
tun haawaa, joista juoffi ufein werta.
Merkillistä on, että werta tiwusi ha-
woista jäänöllisest-i, joka perjantai.
Kosta sen jälkeen hawaittiin hänenfä
mielenhäiriöä ja w. 1871, maaliskuusta
lähtein ei han tahtonut millään wuo-
toa ottaa wastaa muuta rawintoa, kuin
herranehtoolista, jota hänelle annettiin
joka päivä. Belgian katoolinen papiho
ja etenkin piispa Dumont Tourwaisja
oli kowasti ihastunut tästä pyhyyden
merkitä muka, ja keräsi mielipuolen a-
wulla suuret warat kirkolle niiltä lukui-
silla uskowaisilta ja pyhimysfäiltä, jotka
läheltä ja kaukaa tuliwat ihmettelemään
ja ällistelemään tätä salaperäistä ja y-
lennuomollista ilmiötä. Sittenkuin pa-
wi w. 1879 pani piispa Dumont'in
pois wirtalta hänen haawefiimijensa
turhan kiihkon suuffi, lakkasiwat nuot
5 pyhää haawaa werta wuotamasta.
Stigmatiseerattu nainen riutui siten
ruutumistaan, kunnes kuoli 29 päivästä elo-
kuuta 1883 Bois de Hainen kylässä.

Mielipiteet näistä „ristiinnautitun
haawoista“ katoolilaitilla, owat olleet
wähentelewiä. Kaufalaiset owat seittä-
neet ne petokseksi eli teko pyhyydeksi, että
usfonhartaat itse eli heidän tutttawansa
owat heitä woidelleet polttawilla aineil-
la. Etenkin tiedetään, että jos ihoa
hieroo rauta ofsiidilla tai wileä parem-
pi jos rikkihappojella rautaofsiidilla, jos-
ta ei edes tule nähtyä naarmuja, ja
sitten pistoittaa samoja paikkoja Rhodan
kaliumi-liuwokfella, niin ilmestyy
heti kowa wrenwuoto, sillä tässä syn-
tyy rautarhodamidia, joka on aiwan puh-
taan weren nähtyä. Tämä waikuttaa
sen pettäwäisemmäksi, kun rhodan ka-
liumiliuos on ihan wäritöntä. Ei kui-
tenkaan ole tarwis pitää ilmiötä petok-
fena.

Weat uudemmat mielimiäisten ja her-
motautisten lääkit owat sitä miel-
tä, että tässä on sielun ja mielen-
kumitusten ilmeinen waikutus. Paljon
löyhyt sellaisia uskonkiihkoisia, jotka luu-
lewat kärsimänä ristiinnautitun ha-
woista, waikka heillä ei olekaan haawo-
ja. Kun heidän mielikuwitus ja usfo
on oikein wahja ja heidän ruumiinsa
erittäin heikko, waikuttaa tämä hermos-
toon, että todellakin haawat ilmestyywät
ja wuotawat werta, kuten olemme ker-
toneet.

Laulun historiaa.

(A. S. L.)

Laululla on hywin wanha merkitys
ihmistunnan kehitys-historiasa. Laulu
kaiwi jo kaukaisimmassa muinuisuude-
sa Ganges wirran partailla, Niilin ja
Jordanin rannoilla. Se soi Kiinan muu-
rilla ympärydyssä maassa ja wiifaan
Pyhityksen howissa, jo 3,000 wuotta
ennen kuin ensimmäistä jouwirtta wei-
sattiin Bethlehemiissä; se soi Thebesin
ja Memphisin temppeleissä epäjumali-
sen Niriin ja Niin kunniaksi; se soi Ni-
nimen äwrettömässä temppelissä ja Ba-
bylonin muurien siällä, ieraelinlaisten
majoilla torwessa waeltasiansa ja sit-
temmin uheassa temppelissä Sionin
wuorella; se kaiwi kreikkalaisten kansan-
juhtisja ja taisteluissa, romalaisten
juhtisja ja riemuissa—se oli sanalla
sanoen läheisessä yhteydessä muinaisa-
jan siwistyyksen kanssa.

Ensimmäinen jälki soitannon alalla
huomataan Hindostanisja ja Kiinassa,
joissa maissa soitto ja laulu katjettiin
olewan jumalalasta aluwerää, kuten si-
tä pitwät monet muut mi oiskansa.
Indialaisilla lainasiwat tuultawasti E-
gyptiläiset soittonsa ja Egyptiläi-
siltä sen lainasiwat sit minn juutaai-
set, kreikkalaiset ja romalaiset. Se saa-
di enää silfoa minfalaatuista se soit-
tota oli, mutta temppelien raunioista on
löydetty todistuksia siihen, että soit-
toa tähtettiin faraoin maassa jumalan-
palveluksessa momentaifilla soittofoueilla.

Juutalaisten laulannosta ja soitannosta antavat Raamatun kirjoittajat hyvin täydellisiä selityksiä. Rabani walttaa, kun hän ei jaaun seurata Jaakoppia laululla ja harpuilla. Punaisen meren rannalta kajahtaa pelastetulta Israelista ensimmäinen kiitoslaulu, Mojsen laulu. Se, sekä monet muut todistavat, että laulu ja soitto oli juutalattilla jo hyvin muinoina aikoina. Taawetti, jota harpullansa rauhoitti Saulin kuohuvan mielen, kehitti soitannon korkealle kannalle. Hän määräsi suuren joukon lewittoja laulajoihki ja soitajoihki temppeleissä, joten taiteen harastus lewisi koko juutalaiseen wäestöön. Taawetin pfalmeista näemme myöskin, kuinka läheisessä yhteydessä laulu ja soitto olivat juutalaisten jumalanpalveluksessa. Ainoastaan witsausten aikana wakeni laulu ja soitto, niinkin 70-wuotisen wankouden aikana, jolloinka juutalaisten särkyneet harput ripustettiin pajujen offiin Babelin wirralla, ja Jerusalemin tyttävät walittain kysyivät: „Kuinka me laulaissimme Herran laulua wieraassa maassa?“ Taawetin ja Salomonin aikana kohosi juutalaisten laulu ja soittoitaito korkeimmalleen. Mutta sitten se alkoi mennä takaperin ja Jerusalemin häwitys lopetti juutalaisten kansallisen laulu ja soittoitaidon.

Jos käänämme katseemme Palestiinausta Kreikanmaalle, niin siellä näemme jamaan aikaan laulusia ja soitannosia kehittyneen kansan. Jo 1,600 vuotta ennen Kristusta alkoivat kreikalaiset harjoittaa laulu ja soitantoa.

Romalaisilla ei ollut taipumusta soitantoon. Heidän kansallissäwelenänkä oli miehen kalste ja sotahuuto. Hän tunsi waan kalsti elämän päämaalia: että kansalaisena puolustaa kaupunkiansa ja sotamiehenä lyödä kaikki wastukset. Tieteet ja käntännölliset toimet pidettiin soveltaana wapaalle miehelle, mutta ihannetaiteihin hänellä ei ollut aikaa. Ne jäiwät orjien harjoitettawiksi, joilla he sitten saivat huwittaa herroja, kun ne olivat palainneet sodan melkseistä.

Kuinwa wahan muinoinet romalaiset suosivat laulua ja soittoa, se nähyi niistäkin ajatuksista, jotka määräsiwät semmoiset taiturit pois ajettawiksi kaupungeista. Billinpuhaltajia ja tanssioita sitäwastaan suosittiin, niitä kun tarwittiin pakanallisissa jumalanpalveluksessa.

Moni Rooman keisari—warjinkin julma Nero—suojeli laulua ja soitantoa. Nero piti itseänsä werrattomana laulajana ja soitattajana, jolla oli tapana piislauttaa ja mestauttaa semmoisia, jotka eiwät räpytelleet käsiänsä hänen laululensa ja soitollensa, niin riemastuneina kun keisari toiwoi. Siitä woipi arwata, että ohelle annettiin koloita mieltympyksen osittuksia. Wieläpä Kreikkalaisetkin wiskelimit seppeleitä sen tyrannin jaloihin. Kun hän wihdoinkin (w. 68 ennen Kristusta) teki itsemurhan, huutaen: „Minä suuren taiteiden menettäjä maailma minuessa!“ niin suuttumus häntä wastaan oli niin suuri, että 5,000 soitattajata ja laulajata ajettiin Romasta ja hänen pelikoneensa särjettiin. Se oli alku romalaisen laulannon ja soitannon lopulliseen lankeemukseen, josta eiwät enää kumpikaan tohonneet.

Wanhimmasta kristillisestä laulusta ja soitannosta on wahan tietoja. Useoista kohdista wudessa testamentissa nähyttää, että Taawetin pfalmit olivat ensimmäisillä kristityillä käyännönsä joidenka ohella mainitaan „kiitoswirsjiä“ ja „hengellisiä lauluja.“ Plinius kertoo ensikerran laulua eli wiesua käyteen jumalanpalveluksessa ja toifen wuofisadan alussa. Kirkkowsuun kehittyi sitten aina enemmän. Weijaajiksi walittiin ensi aikoina useita nuoria seurakunnan jäseniä; usein weijaaji wirttä yfki laulaja, johon seurakunta liittii ainoastaan joka wärshyn lopussa. Jo aikaisin alkoivat kristityt sepittää omia wiesiänsä jumalanpalveluksesta wartein. Ambrosius (tuollut 397) on länsimaisen kirkkowsuun etewin perustajia, jomoin kuin Gregorius juuri on foraalilaulunijä.

Australian riemujuhla.
Wiime Tammiin 18 päivä oli suuresta merkityksestä Australian historiasa. Sinä päivänä käytti 200

wuotta siittä, kun eräs rohkea merimies Dampier astui ensikerran jalkansa Australian manterelle. Samana päivänä käytti myöskin 100 vuotta siittä, kun kapteeni Arthur Phillip astui Australian manterelle, joka oli etsimässä siirtokunnan paikkaa englantilaisille pahantekijöille. Hänen pieni laiwastonsa laski Botany lahteen, jonka ympärillä olewilla hietäwäillä alku-ajukkaat juuri silloin wiettiwät jonkunlaista juhlaa. Se oli Australian asutuksen alku.

Tuskin misjään muussa maassa on jadasa wuodessa nähyt semmoista edistymistä. Sata vuotta sitten oli Australiasa waltoista wäkeä 757 henkeä, jotka olivat Englannista sinne wietyjä, pahantekijöitä sekä muutamia sotamiehiä. Nyt siellä löytyy jo noin 5 miljoonaa waltoista kansaa, jota pidetään rikkaina mitä misjään maassa löytyy. Moni sanoo, että se mäestö on myöskin älykkäintä maailmassa. Kirkot ovat melkein tuntemattomia niissä pahantekijöiden jälkeläisissä. Siellä löytyy jo wiisi uheata kaupunkia: Melbourne, Sidney, Adelaide, Brisbane ja Perth. Niissä kaupungeissa löytyy kirkkoja, opistoja, kirjastoja, sairastaloja, pankkeja, teattereja, rautateitä ja lähelantkoja yhtä hyvin kun tuhannen wuoden wanhjoissa kaupungeissa. Siellä ilmestyy mitä suurimpia ja parhaimpia sanomalehtiä. Kirjoja wäitetään siellä löytywän wäkilukun werraten enemmän kun misjään Euroopassa ja Amerikasassa. Myöskin sanotaan olewan enemmän seurakunnan jäseniä ja sanomalehden tilaajia kuin misjään muualla, wäkilukun werraten.

Kuulutuksia.
Wapaehjoisella huutokaupalla myhdään Leppäkosken sahalla kuhmoisten pitäjässä maaliskuun 27 päivänä, alkaen klo 10 aamulla:
1:o) Alisaha sekä paja, molemmat täyhdessä kunnossa.
2:o) Alisaha, josta on otettu pois sahaan kuuluvat koneet paitsi wesiwähä ja iso hammas ratas, ja jota siis helposti käy muuttaminen jossikin tehtaaksi tahti myllhksi. Difeudesia puotukseen sekä siihen kuuluwaan maahan makfetaan wuotista weroa 50 markkaa. Putous on sekä korkea että wesiwitas.
3:o) Siikkeliisaha lautojen kanttausta warten, paja juurella warastolla koneita, runsas määrä touwia, käyjiä, rauta-aseita y. m.
4:o) Suuri joukka jofseentii unsta asuun ja ulkohuoneita, niiden joukossa rafennus 6 kamarilla. Proomuja lautojen kulettamista warten.
Tunnetut ostajat saamat huutokaupassa määrätyn ajan kuluesä maffaa huutonja.
Kellofalmi, helmik. 5 p. 1888.
Johan Tallgren.
U. S. 2 f. 23 r. 15 Maalisk. 2 f.

Hämeenlinnan Anniskelun osakeyhtiön kaikki osakkaat kutsutaan yleiseen yhtiökokoukseen keskiviikkona tämän kuun 21 päivänä kello 6 j. pp. Kaupungin seurahuoneella keskustelemaan seuraawaa:

1) ostotarjounusta Yhtiön omistamasta talosta Myllymäessä.
2) saamaan tietoa kassan tilasta sekä muista asioista joita ehkä esitellään.
Hämeenlinna Maalisk. 12 p. 1888.
Toimikunta.

Talonpojan Kaarlo Arwosen welsioja kutsutaan kokoontumaan Arwosen taloon Wedentään kylässä, Sääksmäen pitäjässä, perjantaina tämän Maaliskuun 23 päivänä, kello 1:sti päiväällä, eitä 24 päivänä, niinkin tätä ennen epähuomioista on ilmoitettu. Sääksmäki Maaliskuun 13 päivä 1888.
Kustaa Napola.

Herroille Liike-Rahtiseteliä (ruotsalaisia) miehille
sekä rahti- että pikatavaraa warten, 2: 50 p:nistä 100 Hämeen Sanomain kirjapainossa.

Kunnallisveron takseeraus ja ylöskanto luettelokirjain blankettia,

hywälle paperille painettuna, 2 mk. 50 p. kirja Hämeen Sanomain kirjapainossa. Postin kautta tehdyt tilaukset lähetetään huolellisesti ensi postissa tilauksen saavuttua.

Keskiviikkona tämän kuun 28 päivä nä kello 11 e. pp. myhdään julkisella huutokaupalla Ruunuporin linnassa erilaista hyljättyä tawaroita sekä 105 leiwistää luppua. Rangaistus ja työwanhila Hämeenlinnassa 15 p. Maaliskuuta 1888.

Johdettuna puolesta:
D. Ohman.
w. t. tiirehtri.

Myytävänä.
Häm. 1 f. 10 r.

Suomalaisia makeita mämmi jauhoja. Wenäjän humaloita. Gust. Ad. Lindgren'illä.
Häm. 2 f. w. w. 5 r.

Paljon jalkineita herroille ja naisille halwalla hinnalla.
A. Rikkinen:
Hämeenlinnassa.

Mäntylä lautoja myhtävänä täällä kaupungissa, joista woi tarkemman tiedon saada sekä laupan ajuri Seikki Heimon tytonä Rouwa Seurikson'in taloissa, jomoin on lautoja Turengin asemalla joista saa tiedon ja laupan kauppias Juho Murtoelta paikalla; jota taten halullisten ilmoitetaan. Pälfäne 12 p. Maaliskuuta 1888.
K. Feija.

Häm. j. r., Namul., Tamp. S., T. Aftonbl., 1 f. w. tämän ja tulewan kuun ajalla 17 r.

Simaa

Allekirjoittaneen walmistamaa Herran Herman Brummer'in hywäksittunnetun keimon mukaan, on saatavana wadittain sekä pulloissa; myöskin Champanja Simaa 15 mark. kori, joissa on 25 pulloa.
Uusi Osake-Panimo Helsingissä.

toimitettuja vapaasti rautatien waunuun, ostaa Munkholman Osakeyhtiö, Helsingissä.

Luita,
U. S. 3 f. w. w. 10 r.

Suurin warasto!
Monen laatuisia jalkineita, satuneesta snystä myö halwalla.
A. Selin.
Hämeenlinna.

KOTIMAISTA Terveys-suolaa
Edv. Åström'in Kemiallisesta tehtaasta Turussa Myyhdään useimmissa apteekeissa.

Että tämä terveys-suola on parempaa kuin se vanhastaan tunnettu Heyman Bloch'in Terveys-suola, — näyttävät Herran Tohtori Ossian Aschanin Helsingissä ja Turun Kemiallisen aseman ynnä wielä monen tämän Terveys suolan käyttäjän todistukset.

Syhrättävänä.

Nyt heti pieni twöwäjelle sowima huone. Kesäkuun 1 päivä kalli, 2 kamarina ja kofkki tarpeellisine ulkohuoneineen taloissa n:o 125.
M. W. Sohlman.

1:stä päivästä Kesäkuuta 3 taikka 4 huonetta, tampuri ja kofkki ynnä tarpeelliset ulkohuoneet neidit Willeniuksen kautta.

Ilmoituksia.

Iltahuwit.
Maarian päivänä, Maaliskuun 24 p. kello 6 eht. pidetään Terwakosken Seurahuoneessa iltahuwit.
Ohjelma: Kööritaulua, Näytäntö ja tanssit.
Piletien hinnat: miehiltä 75 p. naisilta ja lapsilta 50 p.

Toimikunta.
Häm 3 f. 15 r.

Häm. 1 f. suom. r. 5 r.

Pihoja sawupalwiin ottaa ensi torstaiasta t. k. 22 päivästä alkaen Riisa Lindholm ajurwa Hätilässä.

Uuimpia koulunuorkaisia saapi luonani kunnollisen kortteerin ensi lukul. alusta. J. A. Sjöblom.

Leppäkosken höyrymillsillä vastaan otetaan kaikentia yhyiä jauhettawaksi maaliskuun kuluesä.

Nils Eskilsson.

Ufoimistoimella, joka so-pii kaikille, wanhoille ja nuorille, on tilaisuus helposti ansaita rahaa, jos käänthy kirjeesä Emil Renfors'in luokse Tampereella.
U. S. wastaiseksi 5 r.

Sattuneesta snystä saamme ilmoittaa, että jos kaupungin tilaajoilla on jotakin muistuttamista lehden kantoa eli lewitystä vastaan, ilmoittakoot heti asiasta Pastori Edw. Lundell'ille Kronholmin talossa.

Hämeenlinnan säästöpankki ottaa pannonfia neljän (4) prosentii korhoa ja kolmen kuukauden hlyssanomis-aikaa vastaan rahamääristä, jotka eiwät nouse päälle 3,000 markan, ja kuuden kuukauden hlyssanomis-aikaa vastaan suuremmista rahan-määristä. Panffitunnit ovat: keskiviikkoisin 5—6 ja lauantaijin kello 6—7 ehtoolia. Hämeenlinnassa 4 p. tammiuuta 1879.
Johdettuna.

Hämeenlinnan säästöpankki ottaa pannonfia neljän (4) prosentii korhoa ja kolmen kuukauden hlyssanomis-aikaa vastaan rahamääristä, jotka eiwät nouse päälle 3,000 markan, ja kuuden kuukauden hlyssanomis-aikaa vastaan suuremmista rahan-määristä. Panffitunnit ovat: keskiviikkoisin 5—6 ja lauantaijin kello 6—7 ehtoolia. Hämeenlinnassa 4 p. tammiuuta 1879.
Johdettuna.

Kätilöin A. Collén tawataan taloissa n:o 45 Rantafatu.

Aakkoskirjaimia
(a b c bokstafwer) suomalaisia ja latinaisia (fraktur ja antikua), joista erikseen leiffelämällä woidaan muodostella mitä sanoja waan halutaan, myhdään 15 p:stä arkki G. Carbergin kirjapainossa.

Ilmoittajille!

Hämeen Sanomat lewittää 1500 kappaleen painofessa. Ilmoitushinta on 15 penniä petiitti riwiltä tekstin edellä, ja 10 penniä tekstin jälessä. Waihtoilmotuksia toimitetaan Hämeen Sanomain kautta maamme muihin sanomalehtiin.

Päiwälistä.

Suomena Keskiviikkona.
Klo 6 j. p. o. H:innan Anniskelu Osake-yhtiön yhtiö-tofous? Seurahuoneella.

Klo 1/2 5 j. p. p. Suomen Seuran Keskivetti.

Ylihuomenna Tuorstaina.
Klo 1/2 8 j. p. p. kamarimuusikki konsertti Seurahuoneella.

Tiedonanto.

Postikonttoorin kirjelaatitot tyhjennetään.
Postikonttoorin seinällä olewa:

Klo 6 1/2 ja 10 1/2 e. pp. sekä 5 1/2 ja 8 1/2 j. pp.

Rautatien asemalla olewa:
10 minuuttia ennen posti- eli matkustajajunain lähtöä.

Muist. Kasarmin portilla olewa laatikkoa ei tyhjennetä klo 8 j. pp.

Postimerkkejä myhdään:
Postikonttoorisä, kirjeenkannossa ja mattoilla olewilla posteljooneilla sekä useoilla kauppioidella kaupungissa. Hämeenlinnan postikonttoori 26 päivästä Synskuuta 1887.

Muist. Postimerkkien ja postikorttien myymistä warten pidetään konttoori awoinna klo 1/4 7—7 e. pp. sekä klo 4—6 ja 1/4 9—9 j. pp.
Carl Allen.

Yleisiä ilmoituksia.

Postikonttori ynnä postifäästöpankki awoinna arkipäiwinä klo 8—11 e. p. ja 1—4 j. p. p. sekä sunnuntaijin 8—11 e. p. p.

Kaupungin kufusali ja lainatirjasto omat yleisön käyttämäwä klo 7—9 arkipäiwinä ja sunnuntaijin klo 6—9 ehtoolia.

Pastorin kanslia on awoinna keskiviikkoisin ja lauantaijin klo 10—1 päiväällä.

Kirkkowaärtii kanslia awoinna joka arkipäiwä klo 9—11 e. pp.

Rahatoimikamarin istunto raatihuoneessa kufusauden ensimmäisenä arkipäiwänä klo 6 j. p. p.

Rautatien maffiinin konttoori on awoinna arkipäiwinä klo 8—1 ja 3—7 sekä pyhäinä 8—10 e. p. p.

Raastuwan oikeus alkaa istuntonsa joka maanantai, kello 10 e. p. p.

Rahatoimikamarin on awoinna joka maanantai, keskiviikko ja perjantai klo 9—10 aamulla.

Yhdyspankin konttoori on awoinna joka arkipäiwä paitsi lauantaijin, kello 10—1 e. p. p.

Yhjoismaidan osakepankin konttoori on awoinna joka tiistai torstai ja lauantai klo 12—2.

Zunat lähtewät Hämeenlinnasta klo 7,20 e. pp. ja klo 6,20 j. pp. Helsingiin, Hankoniemelle ja Pietariin: kello 1,20 e. pp. ja kello 9,20 j. p. p. Tampereelle ja Turkuun. — Zunat tulewat Tampereelta ja Turusta kello 7,20 e. pp. ja kello 6,10 j. pp.; Helsingistä ja Pietarista klo 11,15 e. pp. ja kello 9,20 j. p. p.

Hämeen Sanomain Osakeyhtiön kirjapaino Hämeenlinnassa 1888.